

№45 «Алтын бала» бөбекжай – балабақшасы МКҚК

«Ерекше білім беру қажеттілігі бар баламен жеке жұмыс»

«Қарлығаш» мектепалды даярлық тобы

Тәрбиеші: Қарашина АқзеренБөгетбайқызы

2024-2025 оқу жылы

№45 «Алтын бала» бөбекжай- балабақшасындағы ерекше дамудағы балалармен 2024-2025 оқу жылында жүргізілген жұмыстың жылдық жоспары.

Тәрбиеші: Қарашина Ақзерен Бөгетбайқызы

14.09.2024

«Кедергіден өт»

Мақсаты: Тепе-теңдік пен батылдықты қалыптастыру.

□ Міндеттері:

- Қарапайым кедергілерден қауіпсіз өтуге үйрету
- Нұсқауды тыңдап, орындауға дағдыландыру
- Бір-біріне көмектесу, қолдау көрсетуге тәрбиелеу

✂ Құрал-жабдықтар:

- Обручтар
- Кегли немесе пластик бөтелкелер
- Гимнастикалық орындық
- Жұмсақ текшелер
- Арқан
- Түрлі-түсті іздер (аяқ ізі)

☰ Сабақ барысы

□ Ұйымдастыру кезеңі (2–3 мин)

- Балаларды шеңберге тұрғызу
- Амандасу
- Көңіл күйін сұрау
- Қауіпсіздік ережесін еске салу

🗨 «Бір-бірімізді итермейміз, асықпаймыз, көмектесеміз»

☑ Жылыну жаттығулары (5 мин)

- Қолды жоғары-төмен көтеру
- Иық айналдыру
- Орнында жүгіру

- Аюша, қоянша жүру

(Қимылы шектеулі балаларға — жеңілдетілген нұсқа: отыру қалпында қол жаттығулары)

📖 Негізгі бөлім: «Кедергілер жолы» 🐾

Балалар кезекпен кедергілерден өтеді:

1. Обручтан секіру (немесе ішінен өту)
2. Кегли арасымен ирелеңдеп жүру
3. Орындық үстімен тепе-теңдік сақтап жүру
4. Арқаннан аттап өту
5. Жұмсақ текшелерден аттау

🐾 Әр балаға жеке қолдау көрсетіледі

🐾 Қажет болса, қолынан ұстап көмектесу

🐾 Қозғалысы баяу балаларға уақыт беру

📖 Сергіту сәт

«Қоян секіреді, аю жүреді» қимылды ойыны

📖 Қорытынды бөлім (3–5 мин)

- Балалардан сұрау: «Қай кедергі ұнады?»
- Мадақтау: «Жарайсың! Сен батыл болдың!»
- Терең тыныс алу жаттығуы

Қыстырғышпен ойын

Мақсаты: қысу-қою қимылын дамыту.

Қажетті құралдар:

- Түрлі түсті қыстырғыштар
- Картоннан жасалған күн, кірпі, бұлт, гүл, сан карточкалары
- Үлкен диаметрлі жұмсақ қыстырғыштар (қол моторикасы әлсіз балаларға)

 Сабақ барысы:

Ұйымдастыру кезеңі

Психологиялық дайындық:

«Күн күлімдеп тұр» – саусақ жаттығуы.

Негізгі бөлім

 1-ойын: «Күннің сәулесін жаса»

Балалар күннің суретіне сары қыстырғыштарды қыстырады.

Инклюзивті бейімдеу:

- Қол моторикасы әлсіз балаға үлкен қыстырғыш беру
- Қажет болса педагог қолынан ұстап бағыттайды
- Сөйлеу қиындығы бар бала түсті көрсетіп айтады немесе ишарамен көрсетеді

2-ойын: «Кірпінің инелері»

Кірпіге қоңыр немесе түрлі түсті қыстырғыштар қыстыру.

Қосымша тапсырма:

- «Кірпіге 5 ине сал» (санау элементі)
- «Қызыл инені тап» (түсті ажырату)

 3-ойын: «Түсті тап»

Түсті шеңберге сәйкес түсті қыстырғыш қыстыру.

Дамытушылық маңызы:

- Ұсақ моторика

- Қол-көз координациясы
- Логикалық ойлау

✓ Күтілетін нәтиже:

Балалар:

- Қыстырғышты өз бетінше қыстыра алады
- Түстерді ажыратады
- Қарапайым санау орындайды
- Ойынға қызығушылықпен қатысады

16.10.2024

Құммен немесе жармамен ойын

Мақсаты: тактильді сезімді дамыту.

Міндеттері:

- Құм/жарманың қасиетін сезіну (жұмсақ, құрғақ, сусымалы)
- Қарапайым пішіндер мен суреттер салу
- Саусақ қимылдарын жетілдіру
- Бірлесіп ойнауға үйрету

✂ Қажетті құралдар:

- Таза құм немесе манка/тары/күріш
- Төменгі жақтауы бар науа
- Қасық, кішкентай стақан
- Пішіндер (дөңгелек, үшбұрыш)
- Ұсақ ойыншықтар

□ Сабақ барысы:

□ Ұйымдастыру кезеңі

- Балалармен амандасу
- Қолды жылыту жаттығуы (саусақ гимнастикасы)

Саусақ жаттығуы:

«Бір, екі, үш, төрт, бес,

Саусақтарым билеп өс

□ Негізгі бөлім

 1-тапсырма: «Сезіп көр»

Балалар құмды/жарманы алақандарымен ұстап көреді.

Тәрбиеші сұрайды:

- Қандай? (жұмсақ, құрғақ, салқын, сусымалы)

 Сөйлеу қабілеті төмен балаларға: таңдау арқылы жауап беру (жұмсақ па? қатты ма?)

 2-тапсырма: «Сурет салайық»

- Саусақпен сызық салу
- Дөңгелек, толқын, күн суретін салу
- Өз есімінің бірінші әрпін жазу (дайындық топқа)

 Қорытынды:

- Не ұнады?
- Құм қандай болды?
- Бүгін не үйрендік?

Балаларды мадақтау

«Жасырын ойыншық»

Мақсаты: Құмның ішіне кішкентай ойыншық жасырылады.

Бала тауып алады.

– Не таптың?

– Қандай түсті

Сабақ барысы

1. Ұйымдастыру кезеңі (Шаттық шеңбері)

Балалар шеңберге тұрады.

Педагог:

– Балалар, бүгін біз «Жасырын ойыншық» ойынын ойнаймыз. Ойыншықтар бізден жасырынды, табуға көмектесеміз бе?

Қысқа психологиялық жаттығу:

«Қуаныш шеңбері» – бір-біріне күлімдеп қарау.

2. Негізгі бөлім

1-тапсырма: Қолмен сезу арқылы табу

Қаптың ішіне ойыншық салынады.

Бала көзін жұмып, қолымен ұстап көреді.

Сұрақтар:

- Қатты ма, жұмсақ па?
- Үлкен бе, кішкентай ма?
- Бұл не болуы мүмкін?

👉 Ерекше білімді қажет ететін балаларға:

- Суретті карточка көрсету

- Таңдау арқылы жауап беру (екі нұсқа ұсыну)
- Қысқа, нақты сұрақ қою

2-тапсырма: Сипаттап бер

Ойыншықты көрген бала оны атамай сипаттайды.

Мысалы:

«Бұл дөңгелегі бар, ол жүреді» (машина).

Қалған балалар табады.

👉 Сөйлеуі баяу балаларға:

- Сөйлем бастамасын беру: «Бұл ... түсті», «Ол ... жасалған»
- Қимылмен көрсетуге рұқсат ету

3-тапсырма: Есте сақтау

4 ойыншық қойылады. Балалар қарайды.

Біреуі жабылады.

– Қай ойыншық жоқ?

👉 Зейіні әлсіз балаларға:

- Ойыншық санын азайту (2–3)
- Қайта қарап алу мүмкіндігін беру

3. Сергіту сәті

«Ойыншықтар биі»

– Машина болып жүреміз

– Қуыршақ болып билейміз

– Қоян болып секіреміз

4. Қорытынды

Сұрақтар:

- Қай ойыншықты таптың?
- Қай тапсырма ұнады?

Балаларды мадақтау:

«Жарайсың!», «Тамаша таптың!»

«Сезіп көр»

Мақсаты. Балалар құмды/жарманы алақандарымен ұстап көреді.

Тәрбиеші сұрайды:

Қандай? (жұмсақ, құрғақ, салқын, сусымалы

Құрал-жабдықтар:

- Қапшық (ішіне әртүрлі заттар салынады)
- Ұсақ ойыншықтар
- Мақта, тас, қасық, доп, щетка, мата, т.б.
- Кедір-бұдыр және тегіс заттар
- Суретті карточкалар

□Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезең

– Балалар шаттық шеңберіне тұрады.

– Қолымызбен алақанды сипап, «жылы», «жұмсақ» сөздерін қайталаймыз.

– Қысқа саусақ жаттығуы жасалады.

2. Негізгі бөлім

 Ойын: «Қапшықтың ішінде не бар?»

Балалар қолын қапшыққа салып, затты көрмей сипап анықтайды.

Сұрақтар:

- Қандай? (жұмсақ, қатты, тегіс, кедір-бұдыр)
- Үлкен бе, кіші ме?
- Не болуы мүмкін?

 Ерекше білімді қажет ететін балаларға:

- Қарапайым, анық пішінді заттар беру
- Қолдау сұрақтарын көбейту
- Қажет болса, визуалды суретпен сәйкестендір

 Ойын: «Тегіс пе, кедір-бұдыр ма?»

Балалар екі түрлі тақтайшаны сипап, айырмашылығын айтады.

Жұмбақ элементі:

«Жұмсақ, аппақ, жеңіл – не?» (мақта)

«Домалақ, секіреді» (доп)

3. Қорытынды

- Бүгін біз нені сезіп көрдік?
- Қандай зат ұнады?
- Қолмен сезу арқылы нені білдік?

Балаларды мадақтау, жылы сөз айту.

№45 «Алтын бала» бөбекжай – балабақшасы МКҚК

«Ерекше білім беру қажеттілігі бар баламен жеке жұмыс»

«Қарлығаш» мектепалды даярлық тобы

Тәрбиеші: Қарашина АқзеренБөгетбайқызы

2025-2026 оқу жылы

№45 «Алтын бала» бөбекжай- балабақшасындағы ерекше дамудағы балалармен 2025-2026

оқу жылында жүргізілген жұмыстың жылдық жоспары.

Тәрбиеші: Қарашина Ақзерен Бөгетбайқызы

«Кедергіден өт»

Мақсаты: Тепе-теңдік пен батылдықты қалыптастыру.

□ Міндеттері:

- Қарапайым кедергілерден қауіпсіз өтуге үйрету
- Нұсқауды тыңдап, орындауға дағдыландыру
- Бір-біріне көмектесу, қолдау көрсетуге тәрбиелеу

✂ Құрал-жабдықтар:

- Обручтар
- Кегли немесе пластик бөтелкелер
- Гимнастикалық орындық
- Жұмсақ текшелер
- Арқан
- Түрлі-түсті іздер (аяқ ізі)

☰ Сабақ барысы

□ Ұйымдастыру кезеңі (2–3 мин)

- Балаларды шеңберге тұрғызу
- Амандасу
- Көңіл күйін сұрау
- Қауіпсіздік ережесін еске салу

🗨 «Бір-бірімізді итермейміз, асықпаймыз, көмектесеміз»

☑ Жылыну жаттығулары (5 мин)

- Қолды жоғары-төмен көтеру
- Иық айналдыру
- Орнында жүгіру
- Аюша, қоянша жүру

(Қимылы шектеулі балаларға — жеңілдетілген нұсқа: отыру қалпында қол жаттығулары) □
Қорытынды бөлім (3–5 мин • Балалардан сұрау: «Қай кедергі ұнады?» • Мадақтау:
«Жарайсың! Сен батыл болдың!»

- Терең тыныс алу жаттығуы

Қыстырғышпен ойын

Мақсаты: қысу-кою қимылын дамыту.

Қажетті құралдар:

- Түрлі түсті қыстырғыштар
- Картоннан жасалған күн, кірпі, бұлт, гүл, сан карточкалары
- Үлкен диаметрлі жұмсақ қыстырғыштар (қол моторикасы әлсіз балаларға)

 Сабақ барысы:

□ **Ұйымдастыру кезеңі**

Психологиялық дайындық:

«Күн күлімдеп тұр» – саусақ жаттығуы.

□ **Негізгі бөлім**

☀ **1-ойын: «Күннің сәулесін жаса»**

Балалар күннің суретіне сары қыстырғыштарды қыстырады.

Инклюзивті бейімдеу:

- Қол моторикасы әлсіз балаға үлкен қыстырғыш беру
- Қажет болса педагог қолынан ұстап бағыттайды
- Сөйлеу қиындығы бар бала түсті көрсетіп айтады немесе ишарамен көрсетеді

□ **2-ойын: «Кірпінің инелері»**

Кірпіге қоңыр немесе түрлі түсті қыстырғыштар қыстыру.

Қосымша тапсырма:

- «Кірпіге 5 ине сал» (санау элементі)
- «Қызыл инені тап» (түсті ажырату)

 3-ойын: «Түсті тап»

Түсті шеңберге сәйкес түсті қыстырғыш қыстыру.

□ **Дамытушылық маңызы:**

- Ұсақ моторика

- Қол-көз координациясы
- Логикалық ойлау

✓ Күтілетін нәтиже:

Балалар:

- Қыстырғышты өз бетінше қыстыра алады
- Түстерді ажыратады
- Қарапайым санау орындайды

Құммен немесе жармамен ойын

Мақсаты: тактильді сезімді дамыту.

Міндеттері:

- Құм/жарманың қасиетін сезіну (жұмсақ, құрғақ, сусымалы)
- Қарапайым пішіндер мен суреттер салу
- Саусақ қимылдарын жетілдіру
- Бірлесіп ойнауға үйрету

✂ Қажетті құралдар:

- Таза құм немесе манка/тары/күріш
- Төменгі жақтауы бар науа
- Қасық, кішкентай стақан
- Пішіндер (дөңгелек, үшбұрыш)
- Ұсақ ойыншықтар

□ Сабақ барысы:

□ Ұйымдастыру кезеңі

- Балалармен амандасу
- Қолды жылыту жаттығуы (саусақ гимнастикасы)

Саусақ жаттығуы:

«Бір, екі, үш, төрт, бес,

Саусақтарым билеп өс

▣ Негізгі бөлім

👉 1-тапсырма: «Сезіп көр»

Балалар құмды/жарманы алақандарымен ұстап көреді.

Тәрбиеші сұрайды:

- Қандай? (жұмсақ, құрғақ, салқын, сусымалы)

👉 Сөйлеу қабілеті төмен балаларға: таңдау арқылы жауап беру (жұмсақ па? қатты ма?)

🔗 2-тапсырма: «Сурет салайық»

- Саусақпен сызық салу
- Дөңгелек, толқын, күн суретін салу
- Өз есімінің бірінші әрпін жазу (дайындық топқа)

🔗 3-тапсырма: «Толтыр және босат»

Қасықпен бір ыдыстан екіншісіне салу.

Бұл тапсырма:

- Қол үйлесімділігін дамытады
- Зейінді арттырады

🔗 4-тапсырма: «Жасырын ойыншықтар

Құмның ішіне кішкентай ойыншық жасырылады.

Бала тауып алады.

– Не таптың?

– Қандай түсті

🔗 Инклюзивті балаларға бейімдеу:

- Сенсорлық сезімтал балаларға: қолғап киюге болады
- Қимылы баяу балаларға: уақытты көбірек беру
- Ерекше қолдауды қажет ететін балаларға жеке көмек көрсету
- Көруі әлсіз балаларға: ірі заттар қолдан

🔗 Қорытынды:

- Не ұнады?
- Құм қандай болды?

- Бүгін не үйрендік?

Балаларды мадақтау 🙌

Міндеттері:

- Құм/жарманың қасиетін сезіну (жұмсақ, құрғақ, сусымалы)
- Қарапайым пішіндер мен суреттер салу
- Саусақ қимылдарын жетілдіру
- Бірлесіп ойнауға үйрету

✂ Қажетті құралдар:

- Таза құм немесе манка/тары/күріш
- Төменгі жақтауы бар науа
- Қасық, кішкентай стақан
- Пішіндер (дөңгелек, үшбұрыш)
- Ұсақ ойыншықтар

Сабақ барысы:

Ұйымдастыру кезеңі

– Балалармен амандасу

– Қолды жылыту жаттығуы (саусақ гимнастикасы)

Саусақ жаттығуы:

«Бір, екі, үш, төрт, бес,

Саусақтарым билеп өс!»

Негізгі бөлім

👉 1-тапсырма: «Сезіп көр»

Балалар құмды/жарманы алақандарымен ұстап көреді.

Тәрбиеші сұрайды:

🐛 Қорытынды:

- Не ұнады?
- Құм қандай болды?
- Бүгін не үйрендік?

Балаларды мадақтау 🍌

«Жасырын ойыншық»

Мақсаты: Құмның ішіне кішкентай ойыншық жасырылады.

Бала тауып алады.

– Не таптың?

– Қандай түсті

Сабақ барысы

1. Ұйымдастыру кезеңі (Шаттық шеңбері)

Балалар шеңберге тұрады.

Педагог:

– Балалар, бүгін біз «Жасырын ойыншық» ойынын ойнаймыз. Ойыншықтар бізден жасырынды, табуға көмектесеміз бе?

Қысқа психологиялық жаттығу:

«Қуаныш шеңбері» – бір-біріне күлімдеп қарау.

2. Негізгі бөлім

1-тапсырма: Қолмен сезу арқылы табу

Қаптың ішіне ойыншық салынады.

Бала көзін жұмып, қолымен ұстап көреді.

Сұрақтар:

- Қатты ма, жұмсақ па?
- Үлкен бе, кішкентай ма?
- Бұл не болуы мүмкін?

👉 Ерекше білімді қажет ететін балаларға:

- Суретті карточка көрсету
- Таңдау арқылы жауап беру (екі нұсқа ұсыну)
- Қысқа, нақты сұрақ қою

2-тапсырма: Сипаттап бер

Ойыншықты көрген бала оны атамай сипаттайды.

Мысалы:

«Бұл дөңгелегі бар, ол жүреді» (машина).

Қалған балалар табады.

☞ Сөйлеуі баяу балаларға:

- Сөйлем бастамасын беру: «Бұл ... түсті», «Ол ... жасалған»
- Қимылмен көрсетуге рұқсат ету

3-тапсырма: Есте сақтау

4 ойыншық қойылады. Балалар қарайды.

Біреуі жабылады.

– Қай ойыншық жоқ?

☞ Зейіні әлсіз балаларға:

- Ойыншық санын азайту (2–3)
- Қайта қарап алу мүмкіндігін беру

3. Сергіту сәті

«Ойыншықтар биі»

– Машина болып жүреміз

– Қуыршақ болып билейміз

– Қоян болып секіреміз

4. Қорытынды

Сұрақтар:

- Қай ойыншықты таптың?
- Қай тапсырма ұнады?

«Сезіп көр»

Мақсаты. Балалар құмды/жарманы алақандарымен ұстап көреді.

Тәрбиеші сұрайды:

Қандай? (жұмсақ, құрғақ, салқын, сусымалы

Құрал-жабдықтар:

- Қапшық (ішіне әртүрлі заттар салынады)
- Ұсақ ойыншықтар
- Мақта, тас, қасық, доп, щетка, мата, т.б.
- Кедір-бұдыр және тегіс заттар
- Суретті карточкалар

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезең

– Балалар шаттық шеңберіне тұрады.

– Қолымызбен алақанды сипап, «жылы», «жұмсақ» сөздерін қайталаймыз.

– Қысқа саусақ жаттығуы жасалады.

2. Негізгі бөлім

 Ойын: «Қапшықтың ішінде не бар?»

Балалар қолын қапшыққа салып, затты көрмей сипап анықтайды.

Сұрақтар:

- Қандай? (жұмсақ, қатты, тегіс, кедір-бұдыр)
- Үлкен бе, кіші ме?
- Не болуы мүмкін?

 Ерекше білімді қажет ететін балаларға:

- Қарапайым, анық пішінді заттар беру
- Қолдау сұрақтарын көбейту
- Қажет болса, визуалды суретпен сәйкестендір

👉 Ойын: «Тегіс пе, кедір-бұдыр ма?»

Балалар екі түрлі тақтайшаны сипап, айырмашылығын айтады.

☐ Жұмбақ элементі:

«Жұмсақ, аппақ, жеңіл – не?» (мақта)

«Домалақ, секіреді» (доп)

3. Қорытынды

- Бүгін біз нені сезіп көрдік?
- Қандай зат ұнады?
- Қолмен сезу арқылы нені білдік?

Балаларды мадақтау, жылы сөз айту.

